

[Finansministeren]

samlet udgiftsniveau på omkring 185 mia kr., svarende til uændrede realudgifter i forhold til 1984. En sådan målsætning vil stille meget betydelige krav til omprioritering, omstilling og nytænkning. Gennemførelse af den fastlagte udgiftspolitiske linje gør det muligt at sikre, at der ikke sker en stigning i skatte- og afgiftstrykket.

Regeringen vil i fortsættelse af drøftelser om finanslovsforslaget for 1984 indbyde til forhandlinger om hovedretningslinjer for finanslovsforslaget for 1985, således at arbejdet med dette budget kan komme i gang på et sikkert politisk grundlag. Et naturligt udgangspunkt for sådanne forhandlinger vil være de totalrammer, der er et led i den budgetreform, som finansudvalget tidligere har fået forelagt. Jeg vil snarest på ny fremsende aktstykke til finansudvalget herom, ligesom jeg vedstår mit løfte til finansudvalget om at give en orientering om de nye totalrammer.

Med disse bemærkninger skal jeg på regeringens vegne tilsige finansudvalget støtte ved det forestående udvalgsarbejde og anbefale finanslovsforslaget for 1984 til folketingets velvillige og hurtige behandling.

Boligministeren (Bollmann):

Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Lempelse af finansieringsreglerne for ejendomme til industri og håndværk m.v.)

(Lovforslag nr. L 2).

Lovforslaget er en genfremsættelse og forbedrer lånemulighederne for industri og håndværk. Realkreditlovens sondring mellem formålsbestemte og ikke-formålsbestemte lån for industri- og håndværksejendomme foreslås ophævet. Samtidig søges gennemført en udvidelse af lånerammen for de såkaldte til lægslån, så også disse kan ydes op til 60 pct. af ejendommens kontante handelsværdi. Endelig ønskes løbetiden for tillægslån udvidet fra 10 til 20 år.

I øvrigt skal jeg henvise til lovforslagets bemærkninger.

Fiskeriministerens (Grove):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at genfremsætte:

Forslag til lov om tilskud til kapacitetstilpasning inden for fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 3).

Forslag til lov om midlertidige statstilskud til visse strukturforbedringer m.m. inden for fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 4).

Lovforslagene blev fremsat i tinget den 9. november 1983 og drøftet ved 1. behandling den 17. november 1983.

Baggrunden for begge lovforslag er de EF-retsregler om fiskeristrukturpolitikken, der blev vedtaget den 4. oktober 1983.

Der blev for det første vedtaget et direktiv om foranstaltninger med henblik på tilpasning af kapaciteten i fiskeriet. Begrundelsen for dette direktiv er, at der i adskillige medlemslande ikke er balance mellem den tilstedeværende fiskerikapacitet og de nuværende fiskerimuligheder. Dette skyldes først og fremmest de begrænsninger i fiskeriet, det har været nødvendigt at indføre for EFs fiskere, fordi en række tredjelands igennem 1970'erne har udvidet deres fiskerizoner til 200 sømil. Derudover har de biologiske hensyn medført begrænsninger for at sikre fiskebestandene.

For at forbedre denne balance åbner direktivet adgang – men ikke pligt – for medlemslandene til at indføre ophørs- og oplægningsordninger med 50 pct.s refusion af udgifterne hertil fra EF inden for visse grænser.

Det er regeringens opfattelse, at en varig løsning af den danske fiskerflådes kapacitetsproblemer kun kan nås gennem indførelsen af en ophørsordning, hvorved der sker en egentlig nedsættelse af kapaciteten. Ordningen vil i overensstemmelse med EF-reglerne give fiskerne mulighed for med en vis statsstøtte at afhænde fartøjerne til egentlig opbrugning, anvendelse til andre formål end fiskeri eller til fiskeri uden for EF-landenes fiskerizoner.

På denne måde vil en del af den danske fiskerflådes kapacitet kunne fjernes. Resultatet er, at den tilbageværende del af fiskerflåden vil få bedre muligheder for at tilrettelægge et rationelt og kontinuerligt fiskeri.

Der foreslås bevilget 40 mill. kr. til dette formål, og det foreslås, at disse midler skal udbetales efter forud fastsatte takster, der fremgår af bilaget til lovforslaget. Det skønnes, at ca. 6.000 BRT eller ca. 5 pct. af den

[Fiskeriministeren]

nuværende tonnage vil kunne udgå af fiskeriet under denne ordning, og at ca. 15 mill. kr. vil kunne søges godtgjort hos EF.

Det er derimod ikke regeringens opfattelse, at indførelsen af en tilskudsordning til midlertidig oplægning af fartøjer vil have en tilsvarende kapacitetsbegrænsende effekt og da især ikke på længere sigt. Dette skyldes bl.a., at minimumsperioden for oplægning på 45 dage i visse tilfælde vil kunne fordeles på flere oplægningsperioder, hvorved virkningen vil blive begrænset. Endvidere vil der være risiko for en mindre hensigtsmæssig udnyttelse af en sådan ordning i form af betaling for ophør med fiskeri i perioder, hvor fiskeriet alligevel ville være indstillet. En tilpasning til fiskerimulighederne på kortere sigt vil bedre kunne opnås ved en passende regulering uden økonomisk kompensation.

Den anden væsentlige vedtagelse i EF den 4. oktober 1983 drejede sig om en forordning om en 3-årig fælles foranstaltning til omstrukturering, modernisering og udvikling af fiskeriet og udvikling af akvakulturen. Hermed bliver den først omtalte, negative ordning suppleret med foranstaltninger, der tilstræber at forbedre den eksisterende flåde, støtte nybygninger samt hjælpe akvakulturen («havbrug») i gang.

Betingelsen for at modtage EF-støtte til disse formål er, at det pågældende medlemsland selv går ind i projektet med national støtte, og lovforslaget om statstilskud til visse strukturforbedringer tilstræber at skabe mulighed for, at en sådan støtte kan ydes. Lovforslaget er i øvrigt i det væsentlige en videreførelse af den fiskeristrukturlovgivning, der har været i kraft herhjemme siden 1977, senest lov nr. 199 af 29. april 1981, og som har virket tilfredsstillende, om end de hidtil bevilgede midler ikke har kunnet dække behovet for hjælp til fornyelse af fiskerflåden.

Som nye bestemmelser i forhold til den gældende lov foreslås tilskudsordninger til egentlig omlægning af fiskeri, til nybygninger samt til akvakulturformål.

Baggrunden for omlægningsbestemmelsen er ikke mindst den situation, der er opstået for en række vestjyske fiskere efter indførelsen af den såkaldte brislingekasse ved vestkysten, hvor der er indført forbud mod fangst af brisling i en vis periode for at beskytte sildeyngel. Omlægningstilskud er foreslået af det udvalg, der har undersøgt konse-

kvenserne af denne reguleringsforanstaltning. Udvalget har i øvrigt også anbefalet indførelsen af den ovenfor nævnte ophørsordning.

Bestemmelsen indebærer, at fiskere, der ønsker at omlægge deres fiskeri, vil kunne få tilskud til forskellige installationer om bord samt til redskaber. Overgangen til et andet fiskeri vil derved kunne lettes.

Den anden nyskabelse i lovforslaget er indførelsen af adgang til at støtte nybygninger. Umiddelbart kan det måske anses for ulogisk samtidig at foreslå støtte til ophør med fiskeri og støtte til nybygninger. Det er da heller ikke tanken med denne ordning at indlede et større nybygningsprogram, og det vil være en absolut betingelse for støtte til en nybygning, at fiskerimulighederne for det pågældende fartøj også på længere sigt vil være gode.

Et højt renteniveau gennem en årrække samt usikkerhed omkring den fælles EF-fiskeripolitik har imidlertid bevirket, at tilgangen af nybygninger til den danske flåde har været yderst begrænset, og den samlede flådekapacitet er derfor gået tilbage. Dette vil på længere sigt svække vor konkurrenceevne, ligesom danske værfter og leverandører af avanceret fiskeriudstyr har haft yderst begrænsede muligheder for at afprøve, demonstrere og eksportere nye skibs- og produkttyper. Endelig har det været af afgørende betydning for forslagens fremsættelse, at et dansk statstilskud som nævnt vil være en betingelse for at opnå den EF-støtte, der i øvrigt står åben for eksempel tyske, hollandske, franske og britiske fiskere.

Den samlede virkning af ophørs- og nybygningsstøtten vil således være en foryngelse af flåden, idet ældre, urentable enheder går ud og nye, mere økonomiske fartøjer går ind i fiskeriet. Den samlede kapacitet vil dog gå ned som følge af foranstaltningerne.

Endelig foreslås det, at der skal åbnes adgang til at støtte akvakulturprojekter, det vil sige anlæg til opdræt af fisk, krebs og bløddyr på søterritoriet eller på land.

Akvakulturområdet er under hastig udvikling i Vesteuropa, og denne tilskudsmulighed, der i øvrigt åbner adgang til at søge supplerende støtte hos EF, skal sikre, at Danmark på dette område ikke sækker agterud i konkurrencen.

Det er samtidig hensigten at forstærke den erhvervsrettede forskning på dette område i

[Fiskeriministeren]

Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser i samarbejde med de tilknyttede erhverv.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagenes bemærkninger, skal jeg anbefale disse til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Fiskeriministeren (Grove):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at genfremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om regulering af fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 5).

Lovforslaget blev fremsat i tinget den 9. november 1983 og drøftet ved 1. behandling den 17. november 1983.

Lovforslaget er affødt af § 14 i lov om regulering af fiskeriet, der bestemmer, at loven skal tages op til revision i folketingsåret 1983-84.

Da der endnu ikke foreligger erfaringer om lovens anvendelse i forbindelse med en mere omfattende kvotaregulering efter vedtagelsen den 25. januar 1983 af den fælles fiskeripolitik, idet det ved lovens § 9 nedsatte udvalg er i færd med at udarbejde mere omfattende retningslinjer for regulering af fiskeriet, kan behovet for mere detaljerede lovgivelser vedrørende reguleringerne endnu ikke vurderes.

Revision af loven foreslås derfor udskudt til folketingsåret 1985-86.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtigt og velvillig behandling i det høje ting.

Fiskeriministeren (Grove):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at genfremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri.

(Lovforslag nr. L 6).

Lovforslaget blev fremsat i tinget den 2. december 1983.

Lovforslagets formål er i første række at regulere bierhvervsfiskeriet.

Lovforslagets gennemførelse vil indebære, at de ca. 500 bierhvervsfiskere, som indtil udgangen af 1983 har haft ret til at drive bierhvervsfiskeri, vil kunne fortsætte hermed.

Endvidere indebærer lovforslagets gennemførelse, at erhvervsfiskere, som ønsker at

nedtrappe deres fiskeri, vil få adgang til at drive bierhvervsfiskeri.

Denne fortsættelse og udvidelse af bierhvervsfiskeriet er begrundet i bierhvervsfiskeriets betydning for de mindre havne og for den småindustri, som i disse havne har tilknytning til fiskerierhvervet. Såfremt bierhvervsfiskeriet helt ophører, kan eksistensgrundlaget for disse havne og for småindustrien med tilknytning til fiskerierhvervet forudses at blive væsentligt forringet.

Om baggrunden for denne del af forslaget kan jeg i øvrigt oplyse, at der i september 1981 af den daværende fiskeriminister blev nedsat et udvalg til drøftelse af bl.a. problemerne omkring regulering af og fortsættelse af bierhvervsfiskeriet. Der har i udvalget været enighed om, at man burde opretholde et vist bierhvervsfiskeri, og at man, for at dette bierhvervsfiskeri ikke skulle være et camoufleret fritidsfiskeri, samtidig burde begrænse tilgangen til bierhvervsfiskeriet til tidligere erhvervsfiskere.

Endelig indeholder forslaget en bemyndigelse for fiskeriministeren til at gøre undtagelser fra betingelserne for retten til at drive erhvervs- og bierhvervsfiskeri, og dette er udtryk for et ønske, som også tidligere fiskeriministre har næret, om at kunne imødekomme anmodninger fra såvel kriminalforsorgen som sociale institutioner og revalideringscentre om udvidet adgang til at hjælpe personer i gang med et erhverv, og i dette tilfælde fiskerierhvervet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herefter anbefale dette til velvillig behandling i det høje ting.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om erstatningsansvar.

(Lovforslag nr. L 7).

Lovforslaget er en uændret genfremsættelse af det lovforslag, der blev fremsat den 14. december 1983, men som bortfaldt som følge af folketingsvalget den 10. januar 1984.

Lovforslagets hovedformål er at sikre, at der i tilfælde af personskade og tab af forsørger fastsættes en erstatning, der i højere grad end hidtil giver dækning for det økono-